

Tiltak på private vann- og avløpsledninger

Generell orientering og tilskuddsordningen

Gjelder fra 01.01.18

Postadresse: Postboks 250 Borgheim, 3163 Nøtterøy
Besøksadr: Tinghaugveien 16.
E-post: postmottak@faerder.kommune.no

Telefon: 33 39 00 00
Internett: www.færder.kommune.no

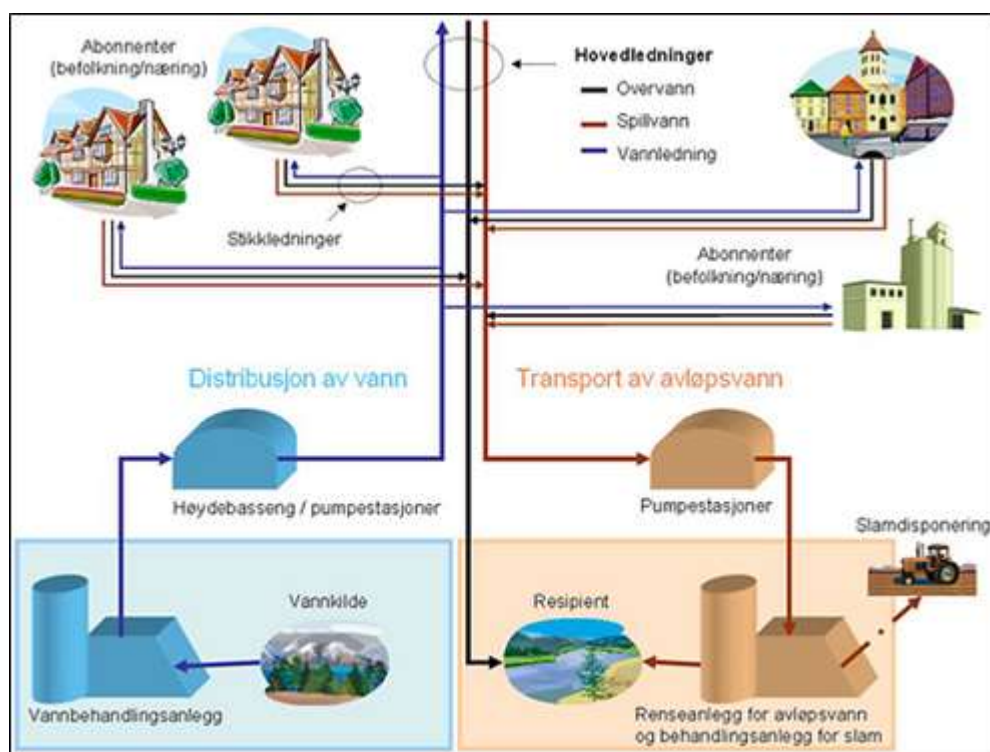
Innledning

Kommunen har hovedplaner for vann og avløp. I disse planene er det definert prioriterte tiltak som kommunen skal arbeide med. En del av disse tiltakene medfører at det også må gjennomføres tiltak på private vann- og avløpsledninger for at tiltakene skal få den tilsiktede miljø- og driftsmessige effekt.

Denne orienteringen omhandler følgende tiltak som vanligvis er aktuelle med private ledninger, samt tilskuddsordningen:

- Tilknytning til kommunalt avløp.
- Separering av stikkledning for avløp.
- Utbedring av feilkoblinger på avløpet.
- Utskifting av galvaniserte vannledninger

En del av faguttrykkene som blir brukt i orienteringen er forklart bak i heftet.

Generelt for tiltak på stikkledninger

Ansvar og avtaler

Det er du som huseieren som har planleggingsansvar for tiltak med private stikkledninger. Det er du som må ta kontakt med et ansvarlig foretak (rørlegger/entreprenør) med nødvendig kompetanse.

Dersom ny stikkledning må gå over naboeiendom må skriftlig avtale om dette innhentes før gravearbeidene kan starte. Der hvor flere eiendommer går sammen om en fellesløsning, må det foreligge en drifts- og vedlikeholdsavtale før tiltaket kan igangsettes. Alle avtaler må være tinglyst hos Statens kartverk, se www.kartverket.no/tinglysing/ før ferdigmelding på tiltaket kan godkjennes.

Abonnementsforhold

Er boligen allerede tilknyttet kommunalt nett, vil det pålagte tiltaket ikke medføre nye tilknytningsgebyrer. Årsgebyret blir bare endret dersom eiendommen betaler slamgebyr. Eksisterende boliger og fritidsboliger som får pålegg om tilknytning må betale tilknytningsgebyr.

Avløp

Tilknytning til kommunalt avløp

Kommunen jobber hele tiden med utbedring og utbygging av avløpsledninger. Nye ledninger legges i et separatsystem som leder spillvann (vann fra toalett, dusj og vask) videre til renseanlegg i en ledning og overvann (regnvann og drensvann) i en annen ledning til bekk eller sjø.

For at utbyggingen av nye separate kommunale avløpssystemer skal ha størst mulig effekt, må det også gjøres tiltak på private avløpssystemer. Kommunen kan med hjemmel i Plan- og bygningsloven § 27-2, gi pålegg om tilknytning til kommunale avløpsledninger.

Separering av stikkledning for avløp

Situasjonen i mange områder er slik at separatsystemet ikke er gjennomført fullt ut. Stikkledninger til en del boliger kan fortsatt være koblet på en eldre fellesledning med overløp eller koblet på ledning som ennå går direkte til bekk/sjø. Dette fører ofte til at avløpssystemet fungerer dårlig med driftsproblemer og utslipp av forurenset vann som resultat.

Prioriterte tiltak for kommunen er derfor å fjerne slike overløp og separere tilknyttede områder der dette gir best effekt. De eiendommer som har fellesledning for overvann og spillvann må da separere sine stikkledninger. Spillvannet må anlegges i egen ledning fra eiendommen til kommunal spillvannsledning. Overvannet tas hånd om lokalt på egen eiendom eller ledes til kommunal overvannsledning.

For å utelukke/rette opp eventuelle feilkoblinger, vil det av og til være nødvendig å foreta fargekontroller, spesielt i hus som er bygget før 1970. Kontrollen foretas ved at fargestoff slippes i toalett, sluk, vask etc., samt takrenne/husdrenskum ute, slik at man kan registrere hvor dette dukker opp.

Kommunen kan med hjemmel i Forurensningsloven § 22, 2. ledd, gi pålegg om separering av avløpsledninger.

Veiledning om gjennomføringen

Nye stikkledninger

Det legges nye stikkledninger for spillvann og overvann fra de kommunale hovedledningene og frem til boligen. Nødvendige omkoblinger ved de kommunale ledningene og ved boligen må utføres slik at avløpet føres inn på «riktig» ledning. Eventuell septiktank settes ut av drift.

Vanligvis blir det billigst å foreta utskifting av stikkledningene ved vanlig oppgraving (åpen grøft). Dersom det viser seg å bli spesielt kostbart med oppgraving, kan det være aktuelt å vurdere boring eller trekking av nye rør. Hvis eksisterende stikkledning er i tilfredsstillende stand kan denne benyttes som overvannsledning.

Dersom vannledningen til boligen er gammel og går i samme trace kan det være lurt å legge ny vannledning samtidig.

Bruk av eksisterende stikkledning

Det er i noen tilfeller mulig å benytte eksisterende stikkledning til spillvann. Det må da dokumenteres av godkjent foretak at ledningen er i forskriftsmessig stand. Dette kan for eksempel gjøres ved rørinspeksjon med videokamera. Også her må omkoblinger ved de kommunale ledningene og ved boligen utføres og eventuell septiktank settes ut av drift.

Ved en slik løsning må takvannet og drensvannet tas hånd om på eiendommen ved at det føres til terreng og/eller infiltreres i grunnen. Det er viktig at dette gjøres slik at det senere ikke oppstår problem med fukt i kjeller eller medfører ulemper for naboer.

I henhold til vannressursloven kap. 2 § 5 er det huseierens ansvar dersom det skulle oppstå problem i forhold til naboeiendommer.

Det tillates ikke at drensledning fra grunnmur tilkobles spillvannsledningen.

Rehabilitering av eksisterende ledning

Dersom det ikke er nødvendig med egen overvannsledning fra eiendommen, og den gamle ledningen ikke tilfredstillir dagens krav, kan det være aktuelt med rehabilitering av ledningen. Det finnes ulike metoder tilgjengelig som inntrekking av nytt rør og innføring av «plaststrømpe» i det gamle røret. Dette er først og fremst aktuelt ved spesielt dype grøfter og der åpen graving medfører kostbar istandsetting av overflaten (f.eks. steinsetting, ulike hageanlegg m.v.). Nødvendige omkoblinger ved kommunale ledninger og ved boligen må utføres og eventuell septiktank settes ut av drift.

Utbedring av feilkoblinger på avløpsnettet

I områder med rent separatsystem vil feilkoblinger på stikkledninger få følgende konsekvenser:

- Når overvann ledes til kommunal spillvannsledning. Kommunal spillvannsledning blir tilført vesentlig mer vann enn forutsatt da overvann fra bare en bolig eller eiendom kan gi svært mye vann. Det fører til problemer med kapasiteten i det kommunale systemet. Forurenset vann slippes ut i sjøen og boliger kan få tilbakeslag av forurenset vann i kjelleren.
- Når spillvann ledes til kommunal overvannsledning. Forurenset vann går direkte til bekk/sjø uten rensing.

Avdekte feilkoblinger rettes opp ved å gi pålegg om utbedring til den aktuelle eier av eiendommen. Utgifter til utbedring av feilkoblinger omfattes ikke av tilskuddsordningen.

Vann

Utskiftning av galvanisert stikkledning for vann

Det foretas kontinuerlig søk etter vannlekkasjer. Dersom lekkasjer på stikkledninger oppdages blir det gitt pålegg om utbedring/utsiftning. Galvaniserte vannledninger må byttes ut i sin helhet. Kobber- og plastledninger kan repareres.

Tilskuddsordning for vann og avløp

Tilskuddsordningen er vedtatt av Færder kommunestyre i sak 17/026. Tilskuddsordningen varer til kommunestyret vedtar å endre eller oppheve ordningen. Det er opp til den enkelte eiendom å gjøre seg kjent med hvilken tilskuddsordning som gjelder når tiltaket blir gjennomført. Oppdatert informasjon om tilskuddsordningen skal være tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Hvem gjelder ordningen for?

Tilskuddsordningen gjelder for eksisterende bolig- og fritidseiendommer som er/blir tilknyttet kommunalt vann- og/eller avløpsnett. I tilfeller med kombinert næring og bolig på en eiendom er det kun boligdelen som kommer inn under tilskuddsordningen.

Ordningen gjelder ikke for eiendommer i private VA-lag som har inngått avtale etter tidligere reglement for privat utbygging av VA-anlegg i Tjøme kommune. For disse eiendommene vil det være avtalte vilkår i utbyggingsavtalen som gjelder.

Hva det kan søkes tilskudd til?

Legging av stikkledning for spillvann ved tilknytning til kommunalt nett for eiendommer som har innlagt vann.

Fullstendig separering av avløp etter varsel om pålegg, eller pålegg etter forurensningslovens § 22, 2. ledd.

Fullstendig utskifting av galvanisert vannledning.

Det er kun utvendige arbeider det kan søkes tilskudd til. Grensen settes ved grunnmuren.

Hva kreves for å være berettiget til tilskudd?

Stikkledninger må anmeldes og legges etter gjeldende regelverk av godkjent foretak. Etter gjennomført tiltak må entreprenøren levere ferdigmelding til kommunen.

Tilskuddene må søkes om senest 6 måneder etter at tiltaket er gjennomført, ellers faller retten til tilskudd bort. Søknaden skal føres på eget søknadsskjema tilgjengelig på kommunens hjemmeside. Med søknaden må det vedlegges kopi av spesifisert faktura og kvittering.

Det vil ikke bli utbetalt tilskudd før entreprenøren har levert og fått godkjent ferdigmelding av kommunen.

Forpliktelse til å delta i fellesløsninger

Tilskuddsberettigede forplikter seg til å delta i fellesløsninger som enkeltvis eller samlet, gir lavere utbyggingskostnader. De totale utgiftene, og tilskuddene blir fordelt på enhetene som er med på fellesordningen. Deler du 15 meter grøft med en nabo, får dere for 7,5 meter hver. Deler du grøften med to naboer, får dere tilskudd for 5 meter hver.

Forpliktelse til å tillate påkobling av nye eiendommer

Ved å motta tilskudd forpliktes man til å tillate at andre kobler seg på ledningen så fremt det er kapasitet. Den som kobler seg på skal da ikke betale mer enn sin andel av anleggskostnad fratrukket tilskudd som er gitt tidligere. Det gis ikke tilskudd til samme grøft flere ganger.

Satser pr. 01.01.18

Kr. 600,- per meter grøft.

Kr. 9000,- ved graving og istandsetting av offentlig vei

Kr. 18000,- for avløpspumpe

Samlet tilskudd kan ikke overstige 100 000, eller utgjøre mer enn 40 % av dokumentert kostnad. For fritidsboliger kan tilskudd for tilknytning ikke overstige 50 000 eller utgjøre mer enn 20 % av dokumentert kostnad.

Dokumentert kostnad skal bare være utvendige arbeider. På egen grunn omfatter dette til og med grovplanering. På andres grunn omfatter det kostnader med ferdigstillelse av overflaten slik det var før tiltaket.

I helt spesielle tilfeller hvor det er gitt pålegg, og kostnaden for tiltaket er svært høy, kan det gjøres en særskilt vurdering av tilskuddsstørrelsen før tiltaket igangsettes.

Justering av tilskuddets størrelse

Satsene justeres årlig fra 1.januar med siste tilgjengelige 12 månedersendring i konsumprisindeksen.

Tilskuddet beregnes etter gjeldende satser når søknad om tilskudd er registrert hos kommunen.

Faguttrykk

Abonnet

Eier/fester av grunneiendom/festetomt, eller eier av seksjon eller ideell sameiepart (boenhet med egen adresse) som er tilknyttet kommunalt vann- og/eller avløpsnett.

Ansvarlig foretak

Ansvarlig foretak er rørlegger eller entreprenør som har sentral godkjenning hos Direktoratet for byggkvalitet, www.dibk.no eller foretak som har tilsvarende kompetanse. For å kunne gjøre arbeider på private vann- og avløpsledninger må foretakene kunne dokumentere nødvendig kompetanse innenfor det aktuelle fagområdet. Kommunen som ledningseier kan gi foretak som ikke har sentral godkjenning tillatelse til å gjøre arbeider på private vann- og avløpsledninger når det dokumenteres nødvendig kompetanse.

Avløpsvann (kloakk)

Avløpsvann er en fellesbetegnelse på det vann som ledes bort i et ledningssystem, og det deles inn i tre vanntyper:

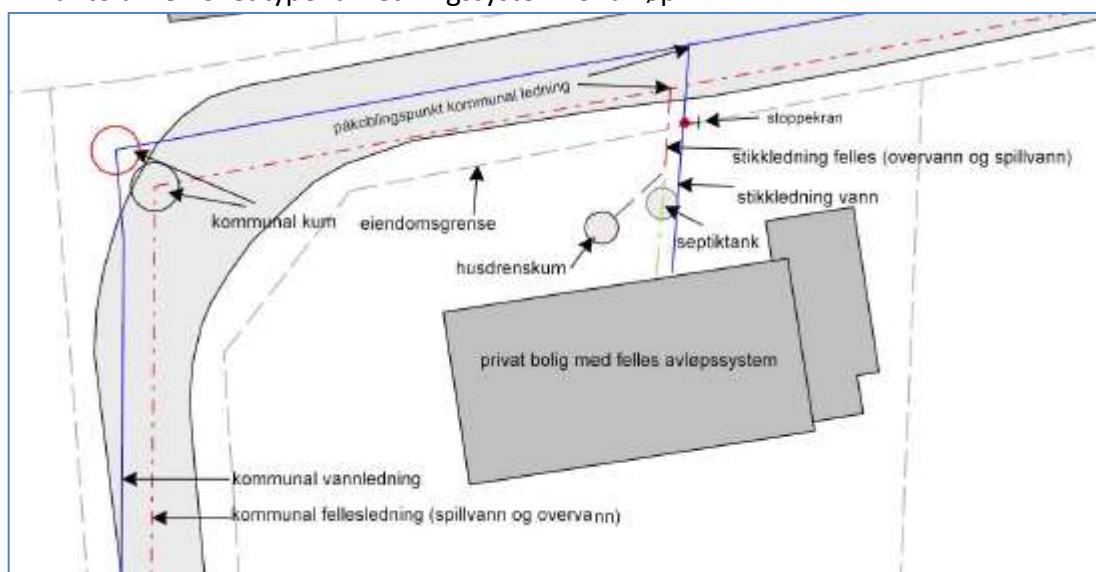
- Spillvann – forurenset vann med avfallsstoffer (fra bygninger), for eksempel fra toalett (svartvann), dusj og vask (gråvann).
- Overvann – regnvann og smeltevann, for eksempel fra tak og drenering.
- Infiltrasjonsvann – vann som lekker inn fra grunnen på grunn av utette ledninger.

Galvanisert vannledning

Galvaniserte vannledninger var vanlig å bruke frem til slutten av 60-tallet. Det oppstår ofte lekkasjer på denne type ledninger og kommunen tillater ikke reparasjon. I dag legges vanligvis vannledninger i plast.

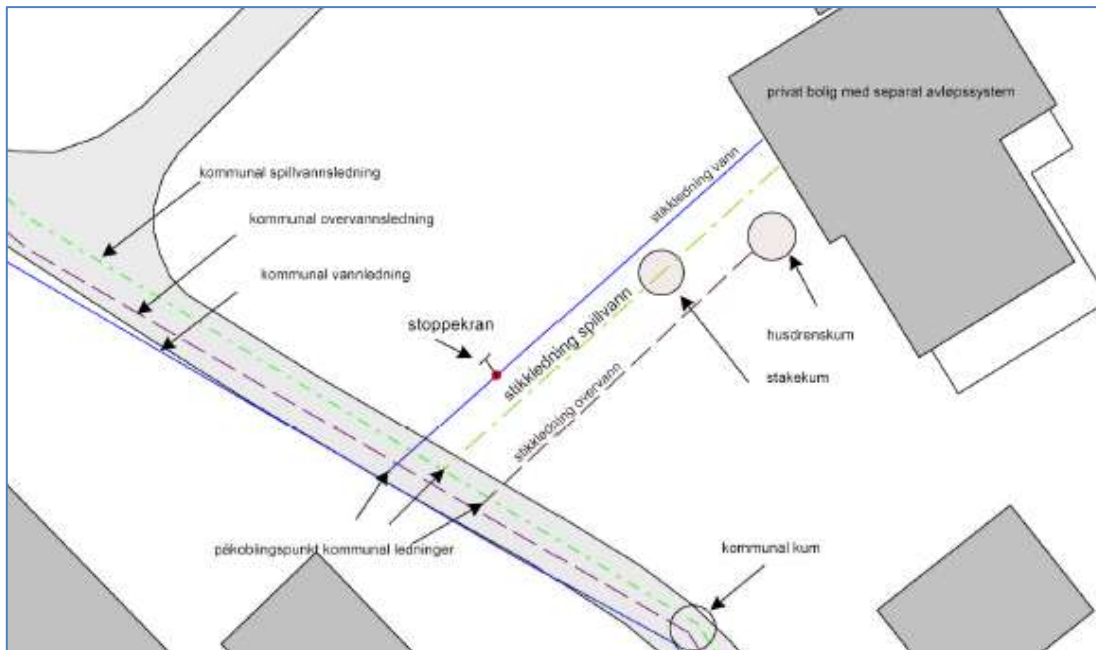
Ledningssystem

Vi har to ulike hovedtyper av ledningssystem for avløp:

- Fellessystem – spillvann og overvann er blandet og ledes bort i en og samme ledning (fellesledning).

- Separatsystem – spillvann og overvann ledes bort i hver sin ledning, eventuelt kan overvannet tas hånd om lokalt. Spillvann ledes til rensanlegg mens overvann ledes ut i bekk eller sjø.

Overløp

Overløp er et anlegg/innretning for å avlaste eller regulere vannmengdene i avløpssystemet. Det benyttes hovedsakelig ved fellessystem for å redusere vannmengdene til rensanlegget og ved pumpestasjoner ved store nedbørmengder og/eller snøsmelting. De vannmengder som avlastes ledes direkte til bekk/sjø uten rensing.

Stikkledning

Private ledninger og utstyr utenfor husets yttervegg som er tilknyttet kommunalt vann- og avløpsanlegg. Ledningen leder vann- og avløp til/fra en eller flere eiendommer. Stikkledningen eies av eiendommenes hjemmelshavere fra og med anboringsklammer/avgrensning på den kommunale ledningen.

Har flere eiendommer felles private ledninger og utstyr, er alle eierne solidarisk ansvarlige i forhold til kommunen, med mindre det foreligger tinglyst erklæring som regulerer ansvarsforholdet på annen måte.

Tiltakshaver

Tiltakshaver er den som er eier av tiltaket eller jobben som skal gjøres. Tiltakshaver er i de fleste tilfeller det samme som eier/hjemmelshaver/fester eller abonnent.